Wisu semju proletarieschi, saweenojatees!

Maksà 125 kap.

# Strahdneeku Awise

Abonescha nas maksa: Par 1 mehnesi: dej preeschuhtischanas . 25 rub. ar preeschuhtischanu . . 30 „

Telefons Nr. 46.

Sozialdemokratisks laikraksts.

Pasta kastite Nr. 4.

Sludinajumu maksa: Par sihku rakstu rindiņu preeschpusē un tekstā . 5 rub. sludinajumu beigās . . 2,50 kap.

Redakzija: Pilsehtas domē, istaba 24. — Ekspedizija un kantoris: Stendera eelà Nr. 5.

№ 292 (503) Leepajà, treschdeen, 29 dezembrī 1920. g. Otrai godā

Kino „Wiktorija“ Grandu eelà 36-38.

No pirmdeenas, 27. dezembra sch. g. Pirmà latwju filmas programa:

## Es karāi aiseedams...

Kino lustes-jums un speziali sakopotu muzika, 8 dalās. Filmas saturs: Pasaules kara negaisa brahleem pahr Latwiju un Latwijas brihwibas zihnas. Uf ekrana rehsami latw. louki un sehtas, latwju tauta un winas karejeji. Kà lomu tehlot ji peedalas eewehrojamakee Nazionalà teatra aktieri, ka: A. Meerlauks, V. Ruhmneek, A. Amtmants-Breedits, L. Erika, J. Gehrmans, L. Schpilberg, T. Waldschmits, P. Baltahbol un citi. Bez tam Latwju kronika: 1) Baltijas walstu konferenze. 2) Awi toru behres. 3) Imanta pukà eerahschanà un fagadischana. 4) Jaunatnes Sweenibas ekskursija uf „Rihgas salu“. 5) Latwijas olimpiskàs spēlēs. 6) 1. maja demonstrazijas. Wirs programas tikai dsihsts brenas.

Diwertisments. Wresojas apdahwinatais Leepajas un Rigas publikas mihlulis Karlis Sedrinsch un labi pasihstamee humoristi-duetisti br. Laiwineeki.

Israhdes sahkums darba deenàs: 5, 7, 9, swehtdeenà: 3, 5, 7, 9.

„Kammerlichtspiele“ Leelà eelà 20.

No pirmdeenas, 27. dezembra: Grandiosa kreewu mahkslas darbs!

Pehdejais isdewums no Jermoljewa fabrikas Parisē. Usnemts brahlu Paté paviljonā

## Winas augstibas nahwe

Stipri aisgrahbjoscha drama 7. dalās ar prologu. Bilde faista skatitaju usmanibu ar savu teeschi mah slineezisko ispildijumu, kursch ir pateesàs dsihwes personifizejums, tepat kà geniali-poetiskais skehts wariejot ar breesmu dsihwes teeschamibu. Skaisti un schaufmu brihschi! Kaut kas wehl pawisam nebijis! Peedalàs kreewu kinematografu woroni Moschuchins, Lisenko, Galtarows un citi.

Wehl klaht toti jautri emerikanu komedija

Bokseru sazihkste

Israhdes sahkums darba deenàs: pl. 5, 7, 9. Swehtdeenàs un swehtku deenàs: pl. 3, 5, 7, 9.

„KINO - PALAZ“ Grandu eelà Nr. 27.

No pirmdeenas, 27. dezembra 1920. g.

Henrija Porten jaunakajà filmà

## Rose Bernd

Drama pehz pasaules-slawenà Gerharda Hauptmana ingas 7 leelàs dalàs.

Tà kà bilde atstahj smagu eespaidu, teek luhgti behrnus sihbi nemmt.

Israhdes sahkas pl. 5, 7 un 9 wakarà, swehtdeenàs un swehtku deenàs sahkums pl. 3 deenà.

Leepajas Tirgonu un Ruhpneeku Sawstarpejàs Kreditbeedribas

## Naudas maiņas kantoris

Leelà eelà 11/13, treja no Jahņa celas.

Atwehrts katru deenu, isnemot swehtdeenas, no pl. 10—1 un 4½—6.

Pehrk nu pahrdod wisu ahrwalstu naudas sihmes.

Nr. 14. No scha brihscha maksaju augstakàs jenas par Nr. 14.

Sirgu aschkeem, zuhku sareem, kurmju ahdam u. dischu wastu

Greschat usmanibu uf Nr. 14, lai Juhs nepareizitos

S. Schmulowitz, Nr. 14 Siwju eelà, drehbju weik. Nr. 14

### Sozialdemokratu prasibas Leetawà.

Kaunà, 22. dez. Litroste sino, ka 5. jaunw. teek sasaukts Leetawas Satwerimes Sapulzes plenums, kura sasaukschanu kategoriski peeprasija sozialdemokratu frakzija swarigu likumu projektu pahrspreeschanai.

### Wehleschanas Wahzijà.

Berlinē, 22. dez. Wehleschanàs uf Berlines metalistu saw. komiteju uswarejuschi neatkarigee sozialisti. „Freiheit“ peesihmē, pehz sozialistu sasaukschanàs wahzu arodneezisku kustiba ir atbalstijusi sozialistu labo spahrnu.

### Krasinam sliktas isredses.

LTA. Londonà, 23. dez. (R. T.) Waldiba pasino, ka sorunas ar Krasinu nonahkuschas lihdz nepahrwarameem schkehrschleem un naw nekahdas isredses panahkt weenoschanos.

### Kreewijas-Anglijas sarunas

pehz tirdsn. ministra Horna sinojuma parlamentà apstehjaschàs, jo pab. waldiba nepeenemot lihguma punktus, kuros atsiegta kreewu propaganda Anglijà. Sarunu isrisschanas gadijumà anglu waldiba atlauschot saweem pilsoneem Kreewijà tirgotees uf paschu risku.

### Ahrleetu ministrs Meijerowizs Romà

21. dez. apmeklejis senata presidentu Toloni, kijuscho suhtni Parisē un ½ stundas ilgà audienzē bijis pee pahwesta ahrleetu preekschstahwja kardinala Gaspari. 22. dez. Meijerowiza kgs aisbrauza no Romas uf Parisi.

### Padomju karaspehka konzentreschanàs.

Leetawas galwenais schtabs sanehmis pilnigi noteiktas sinas, ka sarkanàs armijas galwenà base esot Smolenskà. Tur atrodas reetumu fronties schtabs. Minskà esot galwenà grupa, kurà eeeet lihdz 18 diwisijam kahjneeku un jahneeku. No Ukraines, pehz Petluras likwideschanas, peenahkot pastahwigi klaht jauni spēki. Smolenskà eerahdàs rewoluzionaràs karapadomes locekkis Minins, kas usaizinaja karaspehku uf isschkirschu zihnu pret poļu schlachtu. Leetawas waldibas sferàs walda pahrleeziba, ka karsch starp Poliju un Padomju Kreewiju neisdehgams. „L. S.“

### Leelineeku usbrukums poleem.

Padomju karaspehks pee Molodetschno. No Kaunas no droscheem awoteem sino, ka 21. dez. daschas leelineeku diwisijas eenehmuschas Gluboksje sahdschu, kura atrodas zelà no Polozkas uf Molodetschno.

Padomju karaspehks pamasam bodas uf deenwidem. Poļi steidsigi atkahpjas Molodetschno-Lidas wirseenà. „L. S“.

## Resoluzija par internazionali, peenemta Partijas 6 kongresà.

Tschkirosch zihnu laikmets starp proletariatu un burschuasiju, kahds eestahjees pehz pasaules kara, prasa wisu rewoluzionaro sozialistisko spēku apweenoschanu weenotà starptautiskà zihnas organizazijà — sozialistiskà internazionalē, lai weenotà proletariata fronte pasargotu rewoluzijas eekarojumus, kà ari sistematiski weizinatu rewoluzionaràs atbihstibas gatu uf sozialismu.

Otrà internazionale un wisi mehginajumi to atjaunot, ir usskatami par fabrukuscheem, jo neeespehjami atjaunot starptautiskàs strahdneeku kustibas weenibu, atsakotees praktiski no rewoluzionaras zihnas par waras eekaroschanu, peetaischot reformistisko ministerialismu un redsot winà zelu uf sozialismu, kà ari aprobeschojotees weenigi ar demokratiskàm metodem.

Katrs mehginajums atdsihwinat vecro internazionali, schobrihd skalda strahdneeku kustibu, isnihzinadams winas weenibu.

3. internazionale, kura radusees ki preestats mehginajumeem atjaunot 2. internazionali, ir, wismaz pagaidam, weenig komunistisko partiju apweeniba. Ar saweem otrà kongresa lehmumeem wina mehgina usspest zitu walstu strahdneeku organizazijam tàs metodes, kuras komunisti leetojuschi Kreewijas rewoluzijà izpatnejos Kreewijas apstahkios. Schi internazionale, wehledamàs padarit atkarigas no sewim arodneezisku kustibas, apsinigi strahdà par starptautiskàs arodneezisku kustibas schkelschanu un tahdà kahrtà ahrda weenigo weenoto proletariata schkiras organizaziju.

Zenzdamàs staldit rewoluzionaro strahdneeku kustibu atsewischkàs semēs, 3 internazionale ar sawu tagadejo politiku padara sewi par nespehjigu apweenot sewi wisu rewoluzionaro sozialistisko proletariatu.

To eewehrojot, kongress apstiprina partijas Z. K. lehmumu par isstahschanos no 2. internazionales un aisthj, ka partija newar peeweenotees 2. internazionalei winas tagadejà weidà.

Kongress aisthj, ka rabit weenotu rewoluzionaru sozialistisku internazionali spēhj wisu walstu proletariata neatlaidiga zihna pret waldoscha burschuasiju, pee kam sahls zihnas taktika un lihdzekli naw noteizami weenadi wisàm semem un wiseem laikeem, bet ir atkarigi no politiskà un saimneezisskà stahwokla katrà walstì. Proletariats, waru eekarojis, buhtu spēcsts leetot diktatoriskus lihdzekļus, kur pilsoniba usstahsees pret proletariata walsts waru, bet proletariata diktaturas organi newar buht wisas semes organizeti pehz weena paraugа un ir atkarigi no katras walsts sozialeem, saimneezisskeem un politiskeem apstahkleem.

Schini sinà starptautiskam proletariatam japanahk pehz kara fabrukuma weenota fronte pateesà sozialistiskà internazionalē zihnai pret starptautisko kapitalismu un imperialismu.

Kongress konstatē ka L. S. D. Str. P-jas peenahkums ir weizinat wisus pasahkumus, kuri waretu izweest proletariatu un wina kustibu ij tagadejà saskaldità stahwokla un kopot wina spēkus isschkirschai zihnai. Kà schahds mehginajums ir usskatams sozialistiskà konferenze, kuru sasauz Winē Wakar-Eiropas rewoluzionaràs soz. partijas.

Kongress pilnwaro partijas Z. K. nemt dalibu partijas usdewumà minetà konferenzē un spert tahlak wisus soļus, kuri izreietetu no schàs konferenzes lehmumeem, ja wini sakanetu ar scheem resoluzijà isteikteem pamata prinzipeem.

### Kemala patschà lihgumu ar Pad. Kreewiju

Londonà, 23. dez. Kemals-patschà noslehdsis lihgumu ar Padomju Kreewiju un izlaidis usfaukumu, kura saturs pilnigi komunistisks. Siudina tikdab kristigeem, kà muhamedaneem priwatipaschuma atzeischanu u. t. t. Angoras waldiba swehrejuse ustizibu Padomju Turzijas satwerfmei.

### Irijà pluhst asinis.

LTA. Londonà, 22. dez. (Radio.) Irijas leenu ministrs Grinwuds pasinoja apakschnamà, ka pehz karastahwokla izsludinaschanas Irijà sanemtas sinas par sekoscheem upureem: 20 personas krituschas saduršmès, 6 personas noschahwis karaspehks, 11 noschautas no pazehpnuwes, kas bijusi sagatawota usbrukumam waldibas karaspehkam un 3 personas nogalinajuschi „nesinami slepkawas“.

### Poļi gatawojas aissargatees.

Pehz peenahkuschàm sinam pee Nowo-Swenzjaneem grupejas leelakas poļu karaspehka dalas. Sche eeradàs ari brunoti automobili un tanki. „L. S.“

### Leepajas „republika.“

Leelà interese, kahdu wehl arweenu parahda Leepajas s.-d. pilsehtas paschwaldibai tikdab wina draugi, kà naidneeki, leezina, ka wina darbiba bijusi tahlu no ta, ko sauz par peleko ikdeenibu. Tagad, kur sannas wehlescanas durwju preeschà, kad Latwijas pirmai pateeschami demokratiskai „republikai“ diwu gadu darbibas laiks jau turpat aiz muguras, naw leeki pamest skatu atpakal un pawilkt saldo winas darbibai; pee tam ne tik daudz sh k u m e e m, ne atsewischku nodaļu darbibai, kur atbildiba izdalas wairak waj masak weenadi starp pilsoneem un s.-d. un saimneezisee resultati weenadi war apmeerinat waj neapmeerinat tikdab weenus, kà otrus; — muhsu ahrkahrtejee apstahkli usspeeda ari paschwaldibam jo l e e l u usdewumus, par scho l e e l o usdewumu weikschanu waj neweikschanu atbild komunalàs darbibas wadītaji — domes wairakums, schini gadijumà s.-d., un par to p i r m à m k a h r t a m tee ari nes atbildibu. Prasot atbildibu mehs newaram scheit aprobeschoties ar labu gribu ween, jo sabeedriskà darbà no politikas wadītajeem izdarità kluhdas naw attaisnojamas ar labo gribu, bet mums japrasa, lai schi labà griba buhtu saweenota ar pareizu apstahkļu saprasschanu un izmantoschanu un tikai pehz tam spreedistim, waj saimneezisee resultati ir teeschamàs makšinums, kas paschreis bij saimneedsams, un ja ne, tad kur un kas wainigs.

Leepaja ne par welti nokristita no ridsineekeem par „patstahwigu republiku“, jo

patstahwibas garš un iniziatiwe Leepajas sabeedrifkeem darbineekeem peemitis baudſ leelakâ mehrâ, kâ Rigâ. Tas jau peerahdijâs tuhlin pehz Latwijas walsts isfludinaschanas, kad Leepaja, nenogaibdjuse waldibas un Tautas Padomes norahdijumus, pate kehrâs pee jaunrabitâs demokratiskâs eekahrtas nostiprinaschanas un isbuhwes. Weens no pirmajeem foleem schaisglaukâ bij wisdemokratiskâ pilsehtu wehleschanu likuma isstrahdaschana un dsihwê iswescha, negaidot un neprasot atlauju no „augschas“.

Wehleschanas uf jaunâ paschdarinatâ likuma pamata notika 1919. g. janwari un ja wisi preeanguschee Leepajas eedsihwotaji nenehma toreis wehleschanâs dalibu, tad par to japateizas weenigi ahrkahrtejeem apstahkleem, kahdos Leepaja lihdſ ar pahrejo Latwiju wehleschanu laikâ atradas. No rewoluzijas desorganisetâ okupazijas wara lihdſ ar Ulmana kunga pagaidu waldiba israhdijâs par besspehzigam pret leelneeku eebrukumu Rigâ un Kurſemê, beenu no dzenas tos sagaidija ari Leepajâ un peedalischanâs domes wehleschanâs daudzeem muhsu pilsoneem likâs par laikam nepeemehrotu gresnumu — ta weetâ tee, atstahjot Leepaju sawam liktenim, meklêja labak pahri robeschai.

Tâpat ari strahdneekos, samehrâ ar leelineeku tuwoschanos, padomju sistemas peekriteju skaits peenehmâs un ihsi pirms pilsehtas wehleschanam tee strahdneeku deputatu padomê (kâ to leezinaja Isp. Komjas pahrwehleschanas) sastahdija jau wairakumu. Latwijas demokratijas politiskâ bankrota laikâ, kad leelineeki atrodâs wehl aiz Wentas un scheit waldija no muischneezibas wadita okupazijas wara, peeteekoschi stipra (kâ to wehlakee notikumi rahdija), lai reorganiseta no jauna sagrahbtu wisu waru Latwijâ sawâs rokâs, itâs neisbehgams. Pasargaja no tam Leepaju (un ari Latwiju) s.-d. ar sawu losungu — wisu waru demokratiski wehletâm paschwaldibam. „Wehleschanâs, sazija kahds pasihstams s.-d. darbineeks wisleelakâ schaubu laikâ, janem dalibu, kaut leelineeki jau buhtu pee kanala tilta, jo nodot waru strahdneeku deputatu padomei domes paspehs wajadsibas gadijeenâ ari tad wehl, kad leelineeki atradisees jau pilsehtas waldê“. Schis arguments pahrleezinaja ari zitadi leelneezigi domajoschos strahdneekus, kuri neluhkojoties uf komunistu ofizielo wehleschanu boikotu, peedalijâs wehleschanâs jo prahwâ skaitâ un ar sawâm balsim nodroschinaja s.-d. wairakumu domê. Tâ s.-d. eeguwa Leepajâ wairakumu domê, kad strahdneezibâ (nerunajot par pilsehtas eedsihwotajeem wispahr) teem wairakuma nebij un ar sawu, toreij samehrâ neleelo darbineeku skaitu tee bij spessti usnemties atbildibu pret strahdneezibu un demokratiju weenâ no wiskatbildigâm weetam Latwijâ: trustojas tatschu teisni Leepajâ toreis wahzu okupazijas un muhsu baronu reakzionarse zenteeni no weenas, ar Latwijas pag. waldibu un leelineeku nedemokratisko politiku no otras puses. Scha skata dibinâ sabeedroto leelgabali, sludinaja kompromisu starp muischneezibu un turigo semneezibu, kâ aissargu walni pret toreis Latwijas masâs nenoleedsamâm leelneezigkâm simpatijam. Wiss tas norisinajas pehz kara fabrukuma apstahklos, kas masu apdraudeja ar galeju postu. Nodotees meezigai komunalai darbibai tamlihdsigos apstahklos nebij to domat, nebij toreis wisâ Latwijâ ari eestahdes, uf kuras palihdsibu gruhtâ brihdi jaunwehleta komuna buhtu wawejuse rehkinat. Atlika palaistees pagaidam tikai uf saweem spehkeem, ismantojot apstahkluš

Laseet nedeldas laikrakstu

# „Kopdarbiba“.

Peepraseet prospektu un abonescha nos telfumus laikraksta „Kopdarbiba“ ekspedizijâ Rigâ, Dzirnawu eelâ Nr. 68.

---

tautas masu eespaida nostiprinaschanai pee Latwijas nahkotnes isschkirschanas.

Blakus teescheem komunaleem usdewumeem tâ radâs wehl plaschi politiski un saimneeziki usdewumi, kurus pahrejas laikâ wajadseja walsts weetâ usnemtees tai paschai jaunwehletai komunai. Sanemot wisus schos usdewumus kopâ, tos waretu sagrupet apm. sekoschâs kategorijâs: 1) politiskee usdewumi, 2) saimneezikee, to starpâ apgahdibas politika (plaschâ nozihmê) un finansschu politika, un 3) weetejâs dsihwes jaunbuhwes darbs.

Politiskâ laukâ Leepajas s.-d. pilsehtas walde, netizot leelineeku metodes penahkumeem, i'leetoja wisu sawu eespaidu, lai nostiprinatu Latwijas demokratiju pret okupazijas waras balstito muischneezisko reakziju un pret Latwijas pagaidu waldibas peekopto nedemokratisko politiku, kas sawâs konsekwenzês apdraudeja Latwijas demokratiju ar kompromisu starp muischneezibu un turigo semneezibu uf tautas masu rehkina. Newar sazit, ka atrast scheit pareisu zeku un taku pilsehtas waldei buhtu bijis weegli.

Samehrâ weegli tas bij panahkams wehl atteezibâs pret okupazijas waras preekschstahwjeem — neweens pruhschu generals newareja gaidit no Latwijas s.-d. pufes labwehligu isturescha nos pret sawu politiku un kâ tas redsams is son der Goltza atsaukſmes par „der sehr üble Stadthaupt Buschewitz“, tad pehz sarunas ar pilsehtas galwu par s.-d. pilsehtas waldes atteezibam pret okupazijas waru min. generalim wairs nebij ne masako schaubu. Atteezibâ pret okupazijas waru un muischneezibu s.-d. pilsehtas waldei nahzas nodroschinatees tikai pret scho reakzionaru waras darbeem un to tâ panahza ar sawam lojalâm atteezibam pret saldatu padomi, kur blakus okupazijas laiku wihreem noteizeju lomâs sehdeja weens oirs, kam waheds demokratija nebij tik iskahrtne ween. Zik ofizieli atturiga s.-d. pilsehtas walde bij pret okupazijas waras ofizielajeem preekschstahwjeem, tikpat pastrihpoti lojali un pretimnahkoschi to isturejas pret saldatu padomi, lai tâ moralisti stiprinatu pehdejas autoritati Wahzijas demokratijas azîs uf okupazijas politikas ofizielo wadituju rehkina. Kas usmanigi buhs sekosis notikumu gaitai sinas pareisi ari nowehrtet saldatu padomes atbalstu Latwijas demokratijai pretim toreisejeem okupazijas waras nesejeem.

Ne tik weenkahrschas, kâ pret okupazijas waru, bij atteezibas ar Latwijas toreisejo pagaidu waldiba, kura sawâ stulbumâ darija wisu, lai zik ahtri waru eespehjams nasahgetu to saru, uf kuras patstahwigas Latwijas waldiba weenigi war usdehstees. Schis sars ir tautas masu usstiziba un neduhs scheit jaatkahpto, kahdi lihdsekli no Wattera kunga tika leetoti, lai pagaidu waldibai schis ustizibas nebuhtu. No weenas pufes bij nepeezeeschami kopot demokratiju preekschâ stahwoschâ zihnâ pret reakziju, to negribeja peelaut pagaidu waldibu aiz ballem par „leelineezikkâm teesâm“, un scheit bij pagaidu waldibas politiku uf asako jaapkaro, no otras pufes lauz krist pag. waldibai, pirms winas weetâ rabita jauna, ari newareja, jo to buhtu tuhlin sawâ labâ ismantojuse wutschneezība, lai

Tuſnelbas.

## Vahru zeras.

Wehl samta mahkoniſchi
Sahkſpoſcho ſauli ſedſ,
Wehl tumſâ behgoniſchi
Pehz winas gaiſmas brehz.

Wehl launas ſpoku ehnas
Pa wiſeem kakteem klihſt,
Wehl aſras karſtas, lehnas
Par balteem waigeem litſt.

Jk rihtus bebesahri
Wehl beeſa migla klahj.
Wehl ſauli luhdſas bahri,
Tos zeras neatſiahj.

Tee tiz, ka ugunsſtari
Samimiglas ſalnus weiks,
Ka launee pekleo gari
Uz beſdibeneem ſteigs.

Tad ſapnu iſgu leeſmas
Ar ſtareem weenoſees,
Un brihwes gawilbſeeſmas
Prei rihteem pozelſees!

---

## Balsu ehrgli.

Stahsts par karpatu semneeku sazelschanos XVI gadu simtenî.
(Turpinajums).

Janosiks neguleja. Winsch atzerejâs to nakti, kad satikâs, ar meschsarga meitu Weronku, kura tam schkirotees jautaja: — Waj atgreesisees wehl kahdu reis? — un kurai tas atbilda: — ja, gaidi manis! Atzerejâs, ka meitene tam sawos mihlas un kaisles pilnos apkampeenos tschukſteja: — Tu esi dsilsch un neissaulams, kâ meschs, bet winsch tai atbilda: — es suhzu no tewis medu gluschi kâ pat, ka blie suhz saldo zerinu sulu . . .

Atzerejâs Waligoru, Wirwlbubowu Penlopeku no Wudpusteem, slawenos, Toporus, kuri Grubowus isdsihwoja; atzerejâs slaweno preekschtezi Jano no Grodnas, kursch weens pats usbruka Mentuſjauſku ganameem pulkeem nosita wisus genus, un aisweda few lihdſi septini simti awju. Nelaime un postâ eebsties Mentuſjauſki tilihda pa pasauli un sauza: nelaime, nelaime! — un tâ zehlâs wina palamas wahrds — Nendsa.*)

*) Nabadsiba, posts, bahr. Tulkot. pec.

Janosiks atzerejâs wisus scho senos slawenos waronus, kuru slawa tika isplatita tahlu par wisu Poliju. Pehz tam nahza un suda daudſ un daschadi waroni, bet pahrspeht slawenos preekschteisschus tomehr ne weenam neisdewâs. Wezais Sabliks stuaja par wineem daudſ dseesmas un beeschi ween tâs sawos waias un atpuhtas brihschos dseedaja. Winsch dseedaja par slaweneem Nowobilskas laupitajeem, par Woiku Malzu no Vsalteem, kursch dejojis simts gadus no weetas un gahjis uf Muranu un Spischu wehrschus sagt; dseedaja par medneekeem, kuri sasehjuschi lahtscheem keinas, uswehluschi tos uf muguras un nesuschi eelejâs; par droschsirdigeem semneekeem, kuri uswarejuschi Waldneezi-Tschuhsku un winas bandas, kâ ari tatarus un brunâs tehrptos waronus, kuri nahkuschi jaunawas sagt.

(Turpmak wehl.)

## Pilsehtas plawu un welna zeema rentneeku eewehribai!

Zeturtdeen, 30. decembrî sch. g., plkst. 5 pehz pusdeenas
Welna zeemâ, Stahrku eelâ Nr. 3,
teek sasaukta

## pilsehtas semes rentneeku

# sapulze

ar sekoschu deenas kahrtibu:

1) Rentneeku saimneezikais stahwoklis,
2) Nahkoschâs pilsehtas domes wehleschanas,
3) Daschadi jautajeeni.

Gewehrojot muhsu kopejâs saimneezikâs intreses, usaizinam wisus pilsehtas semes rentneekus eerasties uf scho sapulzi muhsu stahwokli noskaidrot.

Daschi rentneeki.

---

sem zihnas slagas ar leelineekeem ar sabeedroto peekritschanu raditu sawu „Latwijas waldibu“. Nav noslehpums, ka tilab okupazijas waras, kâ muischneezibas (sewischki zaur landeswehru) preekschstahwoji ne weenu reisi ween greesuschees pee pilsehtas galwas ar preekschlikumeem, kuru aiklahts noluhks bij nosweest no Latwijas politiskeem swareem Latw. pag. waldibu, nokahrtojot wisu wajadsigo teeschi starp okupazijas waru un paschwaldibam. Tikai wisas schis strenas dseesmas atrada s. d. pilsehtas galwas kabinetâ kurlas austs un katram taml. preekschlikumam sekoja sterlotipska atbilde: luhdsu wispirms pee Latwijas waldiba Leelajâ eelâ.

Muischneeziba ar to neapmeerinajas un, paladamas uf atklahti afajâm atteezibam starp pagaidu waldibu, resp. latweeschu pilsoniba un s. d., risieja ar 16. aprili rifleja un pasaudeja. Pasaudeja tadehl, ka 16 aprila „pahrpratumu“ starp muischneezibu un pilsoniskas demokratijas isskahrtni (kayda bij toreiseja pag. waldiba) s. d. prata pahrwehrst par zihnu starp Latwijas demokratiju un okupazijas waras balstito muischneezisko reakziju. Schai zihnâ wisdsihwako lihdsdalibu nahzas nemt s.-d. pilsehtas waldei, ta gahdaja par to, lai sabeedroto politikas wadituejeem nepalikku apslehpts, ka no diwâm alternatiwam — 16. aprila putschistu waldiba waj leelineeki — Latwijas demokratija, iswehleesees pehdejos. Leepajas s.-d. pilsehtas walde kopâ ar s.-d. partiju paraksteejas par to, lai tas, kas scheit sem sabeedroto leelgabaleem tika gatawots no muischneezibas un wahzu okupazijas, nepalikku apslehpts Watar-Siropos demokratijai un strahdneezibai. Beidsot, Leepajas s.-d. pilsehtas walde gahdaja ari, zik tas bij winas spehkos, par wajadsigeem materialeem lihdsekleem, isnemot weenigo reisi, kad pehz pilsehtas galwas apzeetinaschanas wina weetneeks (is pilsoneem) aiz ballem no represijam leedzas ispildit waldes s.-d. wairakuma lehmumu un isneegt no pagaidu waldibas prasito palsisu. Bet ar pilsehtas galwas atswabinaschanu schis trauzejums tika nowehrsts un waldibai wajadsigais pabalsts tika no waldes lemts un isneegts, aizluhkojoties uf Needras speziell waldes usaudsischanai eezeltu komerdantu. Wismaz turesejâ atas zihnas laikâ par Latwijas nahkotni ari pilsoniskee demokrati bij weitak apmeerinati par pilsehtas waldes s.-d. wairakumu, nekâ par waldes pilsoniskto masakumu, un to der tagadejo wehleschanu karstumâ teem atgahdinat. Wehl tigat pakaweees pee s.-d. pilsehtas waldes politikas putscha laikâ naw wajadsigs, jo schis politikas panahkumus Latwijas demokratijas nostiprinaschanas laikâ newar apstrihdet ari latweeschu pilsoniba. Ukrainas par teem weenigi kristigee nazionalisti, kuri newar aismirst laikus, kad „ministru presidents“ Needra bij mahzitaja Sondera dsihwokli wehl sawâs mahjâs un kopâ ar baronu landrateem wisa pahtagas tai nepakliaušgai latweeschu tautai. Tee laiki tagad pehri, 16. aprila putscha likwidazija un okupazijas waras atsecschana no Leepajas bij seels moralists gandarijums ari Leepajas s.-d. pilsehtas waldes darbiem un schis n bij weenigais tahds gandarijums politiskâ laukâ.

Kâ leepajneekeem sinams, lihdſ wehleschanam faktiski komunalo politiku noteiza strahdneeku deputatu padome, kurâ wairakums toreis wehl bij s.-d. Pehz wehleschanam wairakumu strahdn. deputatu padomê eeguwa leelineeki, bet neluhkojoties uf to ar pilsehtas waldes pahreeschanu s.-d. rokâs strahdneeku deputatu padomes nozihme sahka ohiri ween slihdet uf leju, lihdſ beidsot pehz daschees mehneschem paschi leelineeki eekustinaja Ispildu K—ja jautajumu par winas likwideschanu „aiz darba truhkuma“. Ja pret strahdneeku deputatu padomes likwideschanu nebuhtu isteikuschees taisni s.-d. pilsehtas waldes darbinecki, kuri ar leelu neustizibu raudsijas uf pag. waldibas politiku, tad strahdneeku deputatu padome ar sawu paschlikwidaziju buhtu apstiprinajuse, ka ari strahdneeku schkiru zihnâ schablonam naw weetas un ka atteezigos apstahklos lihdſdaliba demokratiskâs eestahdês spehj strahdneekeem wairak dot, nekâ zihna pret tâm. Uf s.-d. preekschlikumu Str. Dep. Padomes darbiba tika pagaidam, aiz darba truhkuma,

## Tautas sapulzes

sasauz L. S. D. Str. P. Lejas-Kurſemes avg. komiteja:

Wainodê, 27. decembri sch. g. (Saksa namâ) plkst. 11 deenâ.

Runâs Saiw. Sap. lozekli par politisko stahwokli un satwerſmes sapulzi.

Aisputes Pils skolas namâ pirmdeen, (8. seemas swehtkos) 27. dez. sch. g. plkst. 1 p. p.

Pehz sapulzes tiks dibinata Laukstr. Saiw. nodala.

Medses pagasta namâ, zeturtdeen, 6. janv. (swaigsnes deena) 1921. plkst. 10 preeksch p.

Runâs Saiw. Sap. lozeklis par semes jautajumu un laukstrahdneeku organisescha nos.

---

pahrtraukta un wajadseja nahkt eekschleetu ministrim Walteram ar sawâm represijam, lai peedotu Leepajâ str. deputatu padomei strahdneezibas azîs atkal to nostâjuši, kahda winai wairs nebij.

Pahrlaischot wehl reis azîs par Leepajas s.-d. pilsehtas waldes darbibu politiskâ laukâ, ziktahl ta sneedsas pahri s haurajam komunaldarbibas aplokam jasaka, ka scheit s.-d. pilsehtas walde godam pastahwejuse, ja neskatta to pahrmetumu, ko s.-d. kongresâ konstateja b. Buschewizs, aizrahdot, ka s.-d. naw pratuse lihdſ schtam wehl nowehrst apsizju pret sewi pilsehtas strahdneekos, resp. weenâ winas balâ. Bet schis pahrmetums ir jau wairak s.-d. partijas eeschejasdabas, atteezinams uf s.-d. turpmako taktiku wispahr, kadehl par to scheit runat buhtu leeki.

---

## Kauns!

Aiswakar Jaunajâ Teatri uzlahwa runat Satwerſmes Sapulzes wizepresidentam beebrim A. Petrewizam. Pulzinsch karewju brehbês tehrpti landis sawilzeneem un kleedsesneem laupiju eespehju Satwerſmes Sapulzes lozeklim doi pahrskatu par paschreisejo saimneezisko un politisko stahwokli un Satwerſmes Sapulzes pehdejâ laiku darbibu.

Sozialdemokratijas pretineeku waronbarbu skaitâ aikal par weenu peeaudsis. Bet lihdſ ar to atkal leeku reisi peerahdijees, ka sozialdemokratu apkaroschanai muhsu pretinekeem jalaisch darbâ wisai semiski lihdsekli. Un tas jau ir wisleelakâ wahjibas sihme, nerunajot jau nemaz par to, ka sinamas aprindas ar tahdeem neklihtreem zihnas panehmeeneem israkstu few kulturas nabadsibas apleezibu.

Un jaſaka par wisâm reisem, ka mehs netizom pasakam itkâ pehdejâ laika usbrukumi walnagees, farkoneem, karogeem, atklahtâm un slehgtâm sapulzem tikku infzeneti no kareiwju aprindam. Mums ir pahrak leela zeenibu pret muhsu zihnas un zeeschanas noruhdito armiju un mehs neatkahjam netizinantotu neweenu gadijumu atklahti to pasazit. Un mehs jau aisrahdijam, ka pee pehdejeem notikumeem kâ Rigâ tâ Leepajâ ir redsama ta dirigejoschâ roka, bez kuras newareja notikt ne usbrukums sozialdemokratijas kongresam, ne aiswakardeenas eezeſs Jaunâ Teatri.

Un muhsu beebri no Satwerſmes Sapulzes katedra to atklahti paskujoschi, ka newis armijas gara stahwoklis buhtu linuwis sozialisteem naidigs un ka ne kareiwji wainojami nekulturelâ, tihri meinstrineezisskâ zihnâ pret sozialisteem. Armija sawas balsis nospeedoschâ wairuma uzdewusi par sozialdemokrateem un mums naw eemesla domat, ka armija sawu bahwato ustizibu sozialisteem atrauj.

Ja tahdi noschehlojami gadijumi ir eespehjami, tad galwenâ kahrtâ tapehz, ka waldoschai „besparteijstai“ un semneeksweenibas klikei ir peenemams kaiss huligaunisms, kursch wehrsts pret sozialisteem, ka scho klikku prese ir ceweesees semiski sozialistu ehschanas garâ. Schai kahdischanai bezmschehl paklausa sabeedribas wismasak nowehrti elementi un likums atteezibâ uf scheem elementeem netiek eewehrots.

Leepajâ tuwojas wehleschanas. Un naw schaubu, ka ir weetejas grupas, kuram ahrkahrtigi paziktos, lai sozialisteem eesbahstu muti. To war panahkt prowozejot lihdſigus notikumus, kahds bij treschos seemas swehtkos Jaunâ teatri. Prowokazijas leetoschana zihnâ pret saweem politisteem pretineekeem ir no seneem laikeem eemihlotâ zihnas panehmeens apriudam, kuram zitadi naw zeribu uswaret. Schahdas grupas Leepajâ ir. Par to bijis eespehjams pahrleezinatees, noklausotees dascha pahrak karsta agitatora demagogiskâs runâs, kuras tee grausa tik eenihsto sozialistisko pilsehtas domi.

Bet strahdneezibai naw jalaujas prowozetees. Aukstas astnis un skaidra galwa ir wislabakais lihdsekklis pret nenoswehrtu lauschu prowozejoschu rihzibu. Un aukstas astnis un skaidra galwa ir wislabakâ garantija strahdneezibas uswarai ari nahkoschâs wehleschanâs.

## V. Petrewiza runa Satw. Sapulzes

21. dez. sehdē, par usbrukumu sozialdemokratijas kongresam.

Zeenijamee Satw. Sapulzes lozekļi Manas frakzijas beedrs Menders no schi katedra runaja par wirsneeku kuhdischanu uf sozialdemokrateem no labà spahrna puses; no Klihwes kunga aizkaneja protests, ka winsch neasot wirsneeku kuhdijis, bet warot teikt, ka winsch, kad uskahpa uf katedra, tomehr kuhdija wirsneekus pret sozialdemokrateem. Winsch sazija ka muhsu frakzija nostahdot wisus wirsneekus uf weenas linijas. (Klihwe: Tas naw teikts.) Tas ir teikts un es konstateju, ka ta ir

kuhdischana pret sozialdemokratu frakziju

no Satw. Sapulzes katedra. Ja juhs redsefat uf preekschu wehl lihdsigus gadijumus, kahdi norisinajàs pagahjuscho nakti muhsu kongresà, tad esat pahrliecinati, ka par tahdu nelikumibu Latwijas walsts warès pateikties tam likumìgas fargam, Satw. Sap. pilsoniskajam wairokumam, kam jaruhpejas par to, lai waldiba schis nelikumibas nowehrstu. (Menders: Klihwes kungam patiktos, ja kahdu no mums noschautu). Kas sihmejas uf otro Klihwes kga apgalwojumu: „mehs bolsofim par juhsu interpelazìju, waldiba ir labi darijusi, ir sastahdijusi protokolu, un to ir waldibas darischana un tur naw ko pahrmest labajam spahrnam", tad atwehlat man labajam spahrnam, Satw. Sapulzes wairokumam, no schi katedra konstatet, ka tas, kas ir notizis, ir notizis leelà mehrà

atsjuhsu wainas.

(Sauzeeni no weetas: „tas naw peerahdits"). Es wisu peerahdischu. Juhs nepratàt, kungi, atklahti pateikt Latwijas tautas preekschà, ka juhs isturatees nopeetni pret tahdu leetu, kur atkan schahweeni wirs Satwerfmes Sapulzes oficialà representanta galwos, kà tas netika Leepajas kapos pee Satw. Sap. lozekļa Todes apglabaschanas un par kuru tika eesneegta interpelazìja, t. i. interpelazìja par internazionalas dseebaschanas noleegschanu. Tika peeprasita steidsamiba, bet to juhs atraidijàt. Tika atsrahdits, ka tahdi gadijumi war atkahrtotees un tad no semneeku saweenibas puses nahza un teiza, ka to leetu ismekleschot, bet tik steidsami tas nebuht neesot. Juhs Satw. Sapulzes wairakums ar sawu nobalsoschanu sedsat eeschleetu ministra kunga rihkojumu par internazionales atsleegschanu. (Starpsauzeeni no semneeku saweenibas puses.) Es luhdsu man runaschanu nemahzit. (Smeekli). Tahlak ir sinams latschu, ka mehs neatsazijsmees no sowas internazionales dseebaschanas un ari muhsu partijas kongresà scho internazionali dseedàjam. Wirsneeki, par kureem bija runa, nahza schai kongresà un winu wareja domat, ja jau Satw. Sap. wairakums neusfàkatija interpelazìju par internazionales atsleegschanu par steidsamu, tad Satw. Sapulzes wairakums skatas weenaldsigi uf to, ka teek atsfkarts sozialdemokratu gods, — wini warot domat — tad, laikam, winam nebuhs nekas pret to, ja mehs eelausfsimees soz.-dem. kongresà, istrauzesim to un panemsim ari scheit Rigà winu sarkano karogu.

Juhs esat par to atbildigi, kas ir notizis wakarbeeru. Juhs esat atbildigi par to morali un no schis atbildes Latwijas tautas preekschà juhs neiswairisetees. Mehs juhs peenagloshim tautas preekschà par juhsu neapdomigo balsoschanu schis interpelazìjas leetà. Tas, kas ir notizis ir kauns, — par to scheit runaja Gallischa kgs, — un tas teek uswelts tagad muhsu armijai. Tas kauns tagad gulès ari uf juhsu sirdsapsinas. Scheit saka, ka waldibas politika neteekot kultiweta preses. Luhdsu, es jums nolasischu „Latwijas Sarga" 291. numuru no 21. dez. Tur ir rakstits sekoschais: „Preekschgahjeji Latwijas neatkariba solai, pirmais Leepajas pulks, weenmehr ir turejis augsti Latwijas neatkaribas karogu un walstiskos idealus un uf schi pamata pulkam esot bijuschi daschi inzidenti ar Leepajas internazionalisteem; newalstiskeem elementeem". Ko tas nozihmè? (peesihme no weetas: par to „Latwijas Sargs" neteek sleegts). Tas ir notizis 21. dez. Mehs lihdz schim wehl neesam lasijuschi awisès, ka „Latwijas Sargs" buhtu sodits ar 10.000 r., jeb 5000, r., kà tas ir notizis ar „Strahdneeku Awisi", kura, bez tam wehl uf 7 deenam ir sleegta. Un es esmu pahrliecinats, ka tas netiks darits. Warbuht gan notiks otradi, „Latwijas Sargs" tiks pabalstits. Luhk, kur ir rezultats tai politikai, kuru atsstahweet juhs, Satwerfmes Sapulzes wairakums, nemot uf sewi par to atbildibu, jums wajadseja par to labi padomat. Jums wajadseja saprast wismaz to, ka wisu, ko darà waldiba, newajag usnemties uf sewi Satwerfmes Sapulzei. Juhs, kungi, esat to darijuschi. Wakarbeenas naktì notikumi ir leelà mehrà atsskahruschi ari muhsu

Satwerfmes Sapulzes lozekļus.

Satw. Sapulzes lozekleem, Wezkalnam un Bungscham, ir usbruktìs ar kulakeem. Es gribetu teikt teem, kuri sauzas par demokrateem un darba partiju un kuri kopà ar labo spahrnu nobalsoja par tàs interpelazijas steidsamibas atraidischanu, kurà bija runa par internazionales noleegschanu, — es gribetu jums, kungi demokrati, — atgahdinat, kà Kreewijas zara laikà demokrati atbildeja uf tahdu paschu notikumu, kur bija atsstarta deputatu neatsskaramiba. Kad L. walsts domes deputats Sedelnikows tika peekauts no polizijas un kad tika eesneegts atteezigs peeprasijums, tad toreizejàs darba grupas preekschstahwis Aladjins teiza: „No schi katedra nerunàs wairs neweens ministrs, kamehr deputatu neatsskaramiba netiks garanteta". Es gribu dsirdet, waj muhsu darba partija to teiks (sauzeeni kreisajà puse: „Nè" Menders: „Teesnes politisku atbildibu par notikuscho"). Es konstateju, ka scheit naw darba demokratijas, ka wina

neprot atsstahwet demokratijas godu.

(Sauzeens no labàs puses: „Nè, komunismo!") Neprot atsstahwet tautas preekschstahwjus. Satwerfmes Sapulzes lozekļus. Wini sedz ar saweem wotumeem par labu waldibai, ar saweem ministreem waldibà, to rihzibu, kuru wed muhsu eeksheja politikà eeschleetu ministrs Bergs un kura nowedusi pee ta, ka wareja notikt wakarbeenas notikumi. Es teischu tahlak, kungi, ka te neteek zeeniti tautas suwerenàs waras nesejeu, Satwerfmes Sapulzes lozekļu, teesibas. Ja usbruzejeem tika teikts, ka wineem darischana ar Satwerfmes Sapulzes lozekleem, tautas suwerenàs waras nesejeem, un ja tas wineem nebij peeteekoschi, tad, ko juhs domajeet par weenkahrscheem pilsoneem, kas stahw ahrpus schi augstà titula. Es dsirdeju komandanturà, ka „Empire" kafejnizà duschi tikuschi

peekauti no wirsneekeem.

Naut gan Rigas pilsehtas paschwaldibas eesahde taisijusi lehmumu, ka dsertuves sleghdsamas zeet, tomehr Bergs kgs, pret scho lehmumu, tura winas atklahtas, un tur notizis tas, par to wakar tika sinots komandanturà.

Waj schee pilsoni dabùs gandarijumu, par to mehs nesinam. Wehl tahlak. Kad es biju nonahzis komandanturà, noskaitbrot to leeta, — ka wina beigsees, man tika pasinots, ka nonams no wirsneekeem paralsins, lai wini saweem pilsk. 11 eerodas komandanturà. Wini gribeja laist walà eeskurbuschos wirsneekus, kas tikko tika atwesti, lai eet warbuht no jauna un mehgina isdarit tahdus paschus darbus, par ko ir schurp westi. Komandanta palihgs sazija, ka naw eespejams winus schrit arestet. Bet es teizu, ka tam ir jauteek un atsrahdiju, ka esmu Satw. Sapulzes wizepresidents, atsrahdiju, ka tam ir jauteek tadehl, ka zaur wina atlaischanu war zeltees

nedroschiba kongresa dalibneekeem,

jo war wineem usbrukt no stuhra. (Sauzeens no j.-d.: Tapat kà beedrim Kursemneekam). Mums tahdi sakti jau ir bijuschi. To peeprasju kategoriskà weidà un peeraudeju, ka swonischu armijas wirspawehlneekam. Tad mani luhdsa swanit komandantam, turfch tad ari — tas sataka winam par gadu — ari pawehleja winus paturet komandanturà. Bet ja es tur nebuhtu lihdz bijis, tad schee kungi buhtu tlaisti ahrà un kas tad buhtu notizis, to newar sinat. Tahdi ir atbildigee preekschstahwji muhsu eestahdes, kas nesin, ko wajag darit, tam paschcem naw sapraschanas, ka tahdus zilwekus newar laist ahrà, jo wini war wehl daudz ko isdarit. Bergs kgs sazija, ka polizija ir bijusi sawu usdewumu augstumos un ij darijusi wisu. Es no schi katedra konstateju, ka

polizija naw darijusi wisu,

kas ir bijis eespejams. Es no komandanturas pecsmanju ari uf prefekturu un luhdsu suhtit stipraku polizijas patrulu, jo ir eelaususchees wairaki wirsneeku dzehbès gerbuschees, kas apdraud muhsu kongresu un ka tadehl ir wajadsiga stipraka patruła. Tad nu israhdàs, ka stipakà patruła sastahweja no eezirkna preekschneeka palihga un 2 polizijas kahrtibneekeem.

Bet, ja buhtu sahkuses spehkoschanàs, waj tad patruła buhtu to apturejusi. Waj tas ir tas augstums? Es sinoju, ka tur atrodas Latwijas strahdneeku soz.-dem. kongresa un ka es tur esmu klaht. Wehl tahlak, starp teem kungeem atradàs ari kahds priwatàs drehbès gerbees, wina wahrds ir Petersons. Ja nemaldos, mehs kahdreiz gulejam kopà ar winu uf „Saratowa" Leepajas ostà. Tagad winsch sazija, ka wirsneeks wairs neesot, winsch bijis wirsneeks. Man eenahza sinas, es nesinu, waj winas ir pahrbaudìtas, ittà winsch

beenot lahdà apsardsibà

lailam pee Bergs kunga. Waj tas ir sakts, to es nesinu, bet es sinu tikdaudz ka winsch sarunajàs loti laipni ar kahdu kungu pa telefonu komandanturà. Tas kungs gribeja eet projam un buhtu atlaists, ja es nebuhtu kategoriski peeprasijis, ka ja winu newar paturet komandanturà, lai tad nobod winu polizijas rihzibà. Tahdi ir tee faktisee apstahkli. Par Bergs kunga rihzibu par to politiku, kahdu winsch wed un kur ta nowed, es peewedu faktus no „Latwijas Sarga", kur schahdus usbrukumus zildina un atsthst tos par sinameem zeenameem un labeem darbeem. To Bergs kunga zensura nestrihpo nost. (Bergs no weetas: man naw zensuras) Bergs kungs, i hs winu neesot sodijuschi ar 5000 rubleem, neesot ari uf 7 deenam sleghguschi. Bet strahdneeku awisi juhs islasijat un atsstaisijat zeeti. Scheit ir nobrukata muhsu kongresa pirmà deenà peenemtà protesta resoluzija pret Bergs kunga un zitu kungu represijam, kura stan: protests pret represijam, kara stahwokli. Wina tika no zensuras nostrihpota, lai neredsetu deenas gaismas. Bet lai wina deenas gaismu redsetu, es winu nolasischu no schis tribines. (Nolasa. Nodrukats muhsu awises 289 numurà. Red.)

Lai raksturo wina to politiku, kura nowed pee tahdeem putscheem, kahdi notikuschi wakar. (Lasa) (Applause par kreisi) (Alberings no weetas: „ta ir ihsta komunistiska proklamazija!") Alberinga kungs no juhsu starpsauzeena, ka ta ir komunistiska proklamazija un ka ta ir nopirkta ar leelineeku naudu, es konstateju, ka juhs gribat isaizinat wehl jaunus notikumus, lihdzigus jau notikuscheem. Juhsu politika, Kuhsu nostahdischana muhs, kà Latwijas walsts cenaldneekus no schis weetas, wed pee teem putscheem, kuri te usskatiti, ta wed pee Latwijas apkaunoschanas. Es no schi katedra to konstateju un baru atbildigu par notikuscho ari Satwerfmes Sapulzes wairakumu ar sawàm agrakàm balsoschanam. Lai dsird to Latwijas darba tautu, lai dsird to tev, kam to dsirdet wajaga, un lai welk no ta konsekwenzes. (Applause pa kreisi.)

---

## Schkibstas jaunawas seja newees.

„Kursemes Wahrda" redaktors ustrauzees par to, ka mehs wina rebigeto lapu eerindojàm dsellenu preses organu skaità, un prasa peerahdoschus zitatus.

Mehs sawu spreedumu dibinajàm uf paschu strahdneeku domam par „Kursemes Wahrdu". Schis domas ir nepahrprotami izskazitas drukatawu strahdneekeem 16. dez. resoluzijà, kure beedina „Kurs. Wahrda" atbildigos un neatbildigos redaktorus ar darbu pahtraukschanu, ja laikraksta ari turpmak parahdisees strahdneezibu apwainojoschi raksti. „Kursemes Wahrdam" schi resoluzija tika peesuhtita nodrukaschanai, bet saprotams, ka laikrakstam schahda paschispehrschana newareja buht pa prahtam un resoluzija tika apdrukata muhsu awises 288. numurà.

Bet ne jau drukatawu strahdneeki ween nodewuschi sawu spreedumu par „Kurs. Wahrdu". Valsts tik Kursemes aroda beedribu zentralà biroja plenarsehdes lehmumu atteezibà uf pilsoniska laikraksta demogogiskeem arodu beedribas kungojoscheem raksteem „Str. Aw." 291. numurà.

Bet „Kurs. Wahrds" prasa wehl zitatus!

Winam par apmeerinajumu doschas peewedisim, lai gan iswehle ir tik leela un bagata, ka neeespejami ir pahrdrukat kautschu masu daliu no ta, ko minetais laikraksts turejis par wajadsigu sazit kungojoscha un denunzejoscha par Leepajas strahdneezibu un winas organizazijam.

Runajot par Leepajas sapulzem „Kurs. Wahrds" (276. num.) atrod, ka tautas sapulzè kurà runaja Dermanis, apmeklejuši bijuschi pusaudschu sehni, kuri sakot, ka un tik jaejot ar rungam uf Rigu un jasagrahbjot waca sawàs rokàs.

Ja wefelu tautas sapulzi, kura pat neeetilpa Jaunà teatra plaschajàs telpàs, nosauz par pusaudschu sehnu milinu, tad kas zits ir schahds sapulzes raksturojams, ja ne strahdneezibas nokengaschana.

Un palasàmees 278 num. eewadu „Leepajas sozialdemokratiskà saimneeziba Satwerfmes Sapulzes teesas preekschà". „... Laudis ehda un lai nesaudetu sapu un maisi, tad no darba iswairijàs." Un par strahdaschanu pee pilsehtas sabeedriskeem darbeem tani paschà artikeli sazits: „Ta bija plahpaschana un sildischanàs pee ugunskahrta. Weenigee strahdataji bija tee 30 wihri, kas nodarbojàs ar uguns peekurschanu".

Un tad denunzìjas seedi „Kursemes Wahrda" 288. numurà. Waj wiss artikelis no sahkuma lihdz beigam nesastahw itkai no tihri polizejistiskas rihdischanas uf Leepajas aroda beedribam?

Kà redsat, gluschi tas pats tonis, kahds bija „Latwijas Sargà", kamehr to wadija A. Kroders Leepajà un kahds tika usturets ar walstiskàm tweestmaisem no M. Waltera.

288. numurà „Kursemes Wahrds" broschu peeri apgalwo, ka peeraksttischanàs aroda beedribàs „daudzreiz teek isdarita sem terora". Naw schaubu, ka „Kurs. Wahrda" redaktoram aroda beedribas naw un newar buht par sewischku simpatiju objektu. Bet apgalwojumi par winàs pastahwoschu teroru nostihmè teeschu denunzìjumu. Mehs parabuschi leetas saukt ihstà wahrdà un nejuhtam nedrukzinas sirdsapsinas pahrmetumu, kaut ari „Kurs. Wahrda" redaktors paschà seemswehtku wakarà mehgina protestet pret wina laikraksta eerindoschanu dsellenàs preses organu rindàs.

Jautajums, ka isnemot nobeiguschos „Pirmdeenas Rihtu", Leepajà tikai wehl „Kursemes Wahrds" atrod par eespejamu leetot pret saweem pretineekeem ihstu bulwara toni. Pusaudschu senki, sozialdemokratu huliganiskee panehmeeni sapulzès, atsdomu radischana par sozialdemokratu skitajàm weetinam pilsehtas waldè un tamlihdzigi apsthaejumi un apgalwojumi no mineta laikraksta flejam pa kaisu scho preekschwehleschanu laiku wairs nenosuhd. Bet augstakà beskauniba pehz muhsu domam ir pee wisa ta wehl peenemi apwainotas newainibas isskatu un usstahdit pateiskus peeprasijumus „Strahdn. Awises" redakturam.

Mehs nebuht neprasam muhsu dehl grosti „Kurs. Wahrda" toni. Bet teesibu eerahdit winam pelnito weetu ptisoniskà presè mehs tomehr paturesim ari uf preekschu. Tàpat mehs neaiztureesimees nosaukt ihstà wahrdà wiswisadas nekihtribas, kuras teek farakstitas par strahdneezibu wispahr un sozialisteem atsewischki.

---

# Sekschsemes.

### Ministru kabineta sehde.

22. dezembri.

1) Atraida 83 personu luhgumus dehl isnemschanas Latwijas pawalstneezibà; usnem 737 personas.

2) Gezel lihdzschinejos: ismekl. teesnesi pee Leepajas apgabalteesas Jekabu Strasdu un ismekl. teesnescha w. isp. pee tàs paschas teesas Edgaru Kelleri par Leepajas apgabalteesas lozekleem.

3) Gezel kara teesu pahrwaldes leitn. Miltautu Tschaksti par kara teesas prokurora palihgu.

4) Peenem rihkojumu par produktu isweschanas noleegschanu pahri wirspawehlneeka noteiktai linijai Laigalè.

5) Atlauj Wahzijas pawalstn. Richardam Hennigam tahlak darboties Latwijas augstskolà.

6) Atstàj, ka sem rihkojumà par preeschu eeweschanu no ahrsemem minetàm mahzibas grahmatam ir jakaprot ari beletristika un sinatniskas grahmatas, un ka grahmatas, kuras eeweb no ahrsemem komisijà, war eewest un isweest bez sewischkas atlaujas.

Bij. Kreewijas wirsneekeem, ahrsteem, eesedzeem, instruktoreem un karà krituscho gimenu lozekleem, kas sawas prasibas pret Kreewijas walsti par daschadeem nefanemteem atalgojumeem, pensiju un naudu eesneegušchi pee apsardsibas ministrijas nodibinatai komisijai, saskanà ar „Waldibas Wehstnesha" Nr. 62 sch. g. 18 marta sludinajumu, ar scho paziņo, ka minetà komisija sawu darbibu isbeigusi. Sewahkàs sinas par prasibu kopsumu nodotas delegazijai dehl meera noslehgschanas ar Padomju Kreewiju. Pee meera noslehgschanas karawihru prasibas naw atstàtas par atdalamam no pahrejo pilsonu saudejumu atlihdzibas prasibam, kapehz minetee karawihri un gimenu lozekli teek ihpsti eesneegti sawas prasibas pret Kreewijas walsti kara saudejumu komisijam uf wispahreio noteikumu pamata. Pee pasinojumeem peeliktos dokumentus minetàs personas war sawemt atpakal apsardsibas ministrijas apgahdibas waldè, Antonijas eelà 1.

### Administratiwo zeetuma sodu pamatsnaschana.

Eeschleetu ministra wakar devis telegrafisku rihkojumu apcirkņu preekschneekiem un polizijas prefektem, ka uf 1921. g. 1. janw. administratiwà kahrtà pehz eeschleetu ministrijas waj apriņķa preekschneeka un prefekta rihkojumu uzliktee zeetuma waj aresta sodi samazinami uf pusi.

Personas, kuras atrodas apgeetinajumà un no prespresta zeetuma waj aresta sodu izcietuschas puse jeb wehl wairak, 31. dez. pliks. 12 deenà atswabinamas. Naudas sodu neteek samazinats.

### Paziņojums.

Aisputeš pilsehtas semes eerihzibas komiteja dara wispahribai sinamu, ka: 1) Komitejas kahrtejas sehdes tiks noturetas pilsehtas Waldes telpàs katru nedelu treschdeenàs plksi. 4 pehz pusdeenas, 2) Komitejas preesdijs atrodas pilsehtas Waldè, darba laikà, katru deenu, ismemot sirdeenas, peektdeenàs, swehtdeenas un swehku deenas. 3) Personam, kas wehlas ceguht semi, jaisnem nekawejoschi semes peeprasijuma lisstes, kuras dabujamas pee komitejas sekretara Schneidera un pehz isplildischanas tas jaeesneedz — atpakal preesdijam, ne wehlak ka lihdz 7. janwarim 1921 gada.

Aisputeš Semes eerihzibas Komitejas
Preekschsehdetajs: A. Kreisbergs.

### Leepajas Aprinka skolotajeem.

Saskanà ar 8. dez. 1919. g. likumu par Latwijas skolam, ar scho usaicinu wisus Leepajas aprinka skolotajus eerasties 8. jan. 1921. g. plksi. 12 deenà Leepajà, Dahrza eelà 8 uf sapulzi, lai iswehlietu 2 skolotaju preekschstahwjus Leepajas aprinka skolu waldè.

Skolotaju zeku tidzewumi sedsami no atteezigu eestahschu lihdzekleem.

Leepajas un aprinka pamatskolu
inspektors: A. Krisbergs.

Wezpils. Weetejà laukstrahdneeku nodala sarihko 1. jan. 1921. gadà Wezpils skolà atklahschanas swehtkus ar preekschlasijumu peelikumà.

Atgreesees

## Dr. H. Dorfmans

Leelâ eelâ 20.

Pieņem ārstus, kanuma un publiska slimibās. Nun. no 10—12 u. 4—½8.

---

## Pasneeds stundas

Matematiku (pamatsk. apmehrâ), kreewu un latweeschu walod. Peeprasijumus schis awises ekspeh. sem „Stundas".

---

K. Reinfeld-Buschman

no waldibas apstiprinata

peegreeschanas, rokdarbu un saimneezibas skola farihko

## isstahdi

no 20. lihdſ 30. decembrim, Ganibu eelâ 8.

---

Wajadsigs

## stahdneeku mahzeklis.

Peeteikties Graudu eelâ 25, pee Ansona.

---

Skrundas pagasta Ispildu Komitejai tuhlit wajadsigs

## eestrahdojees darbwedja palihgs.

Alga 1000 rbk. mehnesi, pec brihwa dsihwokla, apkurinaschanas un apgaismoschanas. Peeteiktees Ispildu Komitejâ.

Ispildu Komiteja.

---

Mahksloneeka **K. Hartmana**

## Sihmeschanas un glesnoschanas stundas

Jauns kurss eesahkas 10. janwarî. Peteikschanas katru deenu no 7. janw. no plkst. 3—5. Toma eelâ Nr. 33.

---

Strahdneeku un beesemneeku

# Kalendars

1921. gadam

poenahzis un dabujams „Strahdn. Awises" eksp. un Ahbelites grahmatu weikalâ.

---

Wislehtakâ

# logu stiklu

eepirkschanas weeta.

150 kastu — 150 lihdſ 600 kw. pehdu eekscheja satura, wisadâ leelumâ un platumâ atrodas noliktawâ

**Fossé & Co**, Helenes eelâ Nr. 2.

---

Roschu laukumâ 9. Roschu laukumâ 9.

**D. Margolita mechanistâ darbnizâ**

nupat peenahza

## riteņu gumijas reepes

preeksch armana rateem,

welosipedu schlenkas un mehteli.

Peenem islaboschanâ rakstam-, schujommaschinas un gramofonus. Patuhtijumus ispilda ahtri un glihti.

Turpat pahrdodami lietoti welosipedi un schujmaschinas.

---

Wisadu walutu wiseenesigaki war pirkt un pahrdot weenigi

**M. Puhka**

## naudas maiņas kantorî

Leepajâ Leelâ eelâ Nr. 2.

atwehrts no: 9—1 un 4—6 wakarâ.

Telefons 292.

---

Kurmahjas salê, 31. dezembrî 1920. g.

leelisku

# Masku balle

jaungada sagaiditschanai

ar interesanteem pahrsteigumeem un wisadeem laimes sirsajumeem.

Kungeem 20 rub., damam 15 rub.

Sahkums plkst. 8 wakarâ, beigas 4 no rihta.

Rihkotajs

---

Ja Juhs gribat sawas drehbes ar ihstu un pastahwigu krahsu nokrahsot,

tad pamehginat tikai ihstas

## „STAR" krahsas pazinâs.

1) Ar „Star" krahsu pazinâs, katra mahjas saimneeze war krahsot la krahsotaja.
2) Ar 1 pazinu „Star" krahsas war nokrahsot 1 mahzinu wilnas, puswilnus, sihdu waj nahtnu skaisti un dsiti.
3) „Star" krahsa pazinâs nenorihwejas un nemehsl.
4) Ar „Star" krahsu pazinâs war katrs krahsot weegli un ihsti.
5) „Star" krahsa pazinâs israhdas leetoschanâ daudz lehtaka par zitâm krahsam.
6) „Star" krahsu pazinu marka ir no waldibas apstiprinuta.

Atceraties wisas lihdſ schim bijuschâs krahsas kwas ir ismehginatas un par nederigâm atrastas.

Kooperatiweem un leelakeem nomehneeem prowes ismehginaschanai

**isſneedsu par brihwu.**

Lai katrs waretu pahrliecinaties par krahsu labumu.

## Rigâ, Raiņa bulw. 27, Tahlrunis 28-45. Past. kast. 306.

Dabujamas wisâs laukſaimneeku beedribâs, kooperatiwu, apteeku pretschu un labakâs kolonial tirgotawâs.

---

# Baltic American Line

## Baltijas-Amerikas linija

februara sahkumâ 1921. g. atklahj taisnu pasascheeru un pretschu satiksmi starp

**Leepaju un New-Yorkas ostam**

ar pirmklasigeem dubultskruhwju ahtrbrauzejeem pasascheeru twaikoneem

**„Polonia"** bij. (Kurik) **„Eptonia"** bij. (Zar) **„Lithuania"** bij. (Zariņa)

Kugi buhweti speciali pasascheeru satiksmei un eekahrtoti ar wisâm pehdejo laiku ehrtibam pehz kugu buhwju technikas ka: **beesdrahts telegrafa, semuhdens signalizazijas un dubultdibeneem.** Uz wiseem kugeem ir ehrtas ar wisu konfortu eerihkotas kajites preetsch wisam klasem, neesskaitot 3. klasi skaistas ehdamistabas, damu—smehketaju istabam, muzikas salons, Amerikan-Bar, masgaj. istaba, ka ari cepraktisejees ahrsts, pilns apteekis un slimniza atrodas uz katra kuga.

Uz zeku pasascheeri baben labus un barojoschus ehdeenus. Ehdeeni teek pagatawoti is labeem produkteem no pirmklasigeem pawahreem. Preetsch ebreju zeetotajeem ir eerihkots **koscheru lehtis.**

Brauzeens no Leepajas uz New Yorku noteek bez lahdas pahreschanâs un ilgst 11—12 deenas.

## Kugi isees no Leepajas kahrtigi katras 14 deenas.

Pirmâ kuga aiseeschana, tiks wehl ihpaschi isludinata.

Biletes teek pahrdotas ar taisnu wilzeena satiksmi uz wisâm weetam un pilsehtam Amerikâ un Kanadâ. — Tuwakas sinas teek sneegtas ka ari biletes pahrdotas

**Baltijas Amerikas linija**

Leepajâ Kurmahjas prosp. 2. | Rigâ Leelâ Pils eelâ 24. | Raunâ Daisnes Alejas 20.

Korespondence teek weesta wisâs walodâs.

---

## Wikna tirgotawa

**E. Stengrewica un A. Kalossa,**

Leepajâ, Graudu eelâ 45,

peedahwâ uz Jaunu gadu wisadus

**wihnus, schnabjus, likeerus**

un zitus dsehreenus par fabrikas zenam.

---

## Darba ragawas

pahrdodamas Alejas eelâ 7.

---

## Slauzama gows

pahrdodama Limbiku Silos, Grobiņas pag. Baumana namelî.

---

Labi ustureta

## Medibu bize

(kal. 12. bez gaiscem) pahrdodama. Peeprasit Petrogradas weestnizâ, pee schweizera.

---

## Rosaudeta vase

uz Kristapa Preedischa wahrda.

---

## Rosaudz. nauda un vase

uz Jahsepa Prellgowsky wahrda. Godigo atradeju lubdsu pret 300 rub. pateizibas algas nodot Alejas eelâ 31.

---

## Atrasta

Rigas wilz. uz Leepaju s.-la seewoschu rokas kulite ar daschadu saturu, pret slud. samaksu eenemama Leepajas-Aizputes stacijas bufetê.

---

## Cewehribu!

3 weenuki latw. koreiwji lopwezums 65 gadi, wehlâs nopeetnâ prezibas noluhkâ farakstitees ar godigam toutetem. Uz nopeetni domotam wehstulem tiks atbildets. Wehstules ar ihsu biografiju lubdsu adresêt Leep. kahjn. Pulks 2. Loschmeteju rota sem Ofche, Osola Bahrsa.

---

## Tautees atsauzotees!

Wezums un klaweeru spehlescha now no swara. Adrese: Aizputes kahjn. plk., Neatkarigâ rotâ, 1. wadâ: Smeigais, Weglais, Refnais, Teewais, Leelais, Masais, Garais, Ihsais.

---

## Kas ir pateesiba?

Zaur Grobinu, Grobiņas pagastâ. Aufma, Saule un Saulreeta.

---

Jaunakâs modes

## damu zepures

no spalwam,

garnituras zepurem, kâ ari zitus spalwu isstrahdajumus pagatawo par lehtâm zenam Elisabete Siward, Twaika eelâ (starp Meschu un Kruhmu eelam). Statu logs Leelâ eelâ 24. Turpat peenem pasuhtijumus.

---

Latw. Latw. Statuwes Beedriba

## Jaunais Teatris

Dagdorma eelâ 4.

Treschdeen, 29. dez. 1920. g.

## Ministru presidents.

Komedija satira 3 zehl. no A. Nagi. Tolk. A. F. Reschisors: A. Streichfelds.

Treschdeenâs, ceturtdeenâs un swehtdeenas deenas israhdes virms israhdes sahkuma un starpbrihschos spêlês 1. Leepajas kajnieku pulka orkestris.

**Sahkums plkst. 8 wakarâ.**

Weetu zenas no 5—25 rub.

Karelwjeem III. partert, I., II., III. balkons un galerija 25% lehtaki.

Biletschu eepreekschpahrdoschana: Ahbeli Ifdses grahm. weik. Greno tirgus 1 un Ifgliht. koop „Kulturas Balsis" grahm. weik. Wakfales eelâ 8, Kooperatiwa „Sechs" weik. Pawilsona un Lahtschu eelas stahri.

Israhdes deenâ teatra kase buhs atwehrta no plkst. 5 pehz pusdeenas.

Nahkoschais isrihkojums

**Jauna gada sagaidischana.**

Teatra direkcija.

„Latwiešu Ziņotājs" izdodams, Liepājā